

עירובין עד: (ש8 הנקודתיים) עד עה: (ש8 מהסוף)

ביאורי מושגים

פנימית וחיצונית - המצב של חצר פנימית וחיצונית יוצר מצב מעניין המוכר לנו גם מתחומים אחרים (למשל צירוף למנין של שתי חברות).
 במצב זה מהזווית של החיצונית הפנימית נחשבת חלק ממנה, ואילו מהזווית של הפנימית היא עצמאית. התנאים במשנה נחלקו עד כמה מצב ייחודי זה משפיע על מעמדה של החצר החיצונית. (עיין גם בביאור מושגים על דף סו).

המקרה:

1. מבוי ובו שתי חצרות.
2. בחצר אחת גר יהודי ובשניה גר גוי.
3. הבית של היהודי מחובר דרך חלון אל בית היהודי נוסף.

הפסק של רב:

לא ניתן לערב דרך החלונות.

רב יוסף: דין זה תקף גם אם בתיהם של היהודי והגוי נמצאים באותה חצר.

משנה

חצר (פנימית) הפתוחה לחצר (חיצונית) הפתוחה לרה"ר:

מעמד החצר החיצונית

כשהחיצונית לא עירבה
 אסורה.

כשהחיצונית עירבה לעצמה:
תנא קמא: כשהפנימית מותרת - החיצונית מותרת.
 כשהפנימית אסורה - החיצונית אסורה.
ר' עקיבא: אסורה בכל מקרה.
חכמים ב': מותרת בכל מקרה.

כשהחיצונית והפנימית עירבו יחד:
 מותרת.

מעמד החצר הפנימית

כשעירבה: מותרת.
כשלא עירבה: אסורה.

שכח אחד ולא עירב

כשעירבו לעצמם: מתייחסים לחצר שבה נמצא השכחן כאילו לא עירבה (עיין למעלה מה הדין כשלא עירבו).

כשעירבו ביחד: שתי החצרות אסורות.

כשבכל חצר יש רק אדם אחד

שתי החצרות מותרות לעצמן.

שורש המח':

חכמים: הפנימית 'תסגור את הדלת' ותטען שהיא הרשתה לחיצונית לשים את העירוב אצלה כדי לתקן אותה ולא כדי לקלקלה.

ר"ע: החיצונית תטען שהיא לא מקלקלת כיוון שהיא יכולה לבטל את רשותה לפנימית.

חכמים: אין ביטול מחצר לחצר ולכן החיצונית אינה יכולה לבטל לפנימית.

גם שמואל ור' יוחנן נחלקו בשאלה האם ניתן לבטל רשות מחצר לחצר.

אולם הם נחלקו במקרה שונה של שתי חצרות הנמצאות אחת ליד השניה ולכן לא ניתן להקיש מהמח' שלנו על מחלוקתם.

כשהעירוב נמצא בחצר הפנימית והשכחן הוא מהחיצונית נחלקו ר"ע וחכמים:

ר"ע: שתי החצרות אסורות.

חכמים: הפנימית מותרת והחיצונית אסורה.

כשיש שני דיירים בחצר הפנימית: החיצונית אסורה.

כשיש שני דיירים בחיצונית: רב ביבי: החיצונית אסורה. שמואל: שתיהן מותרות.

כשגר גוי יחיד בחצר הפנימית: החיצונית אסורה.